

AAPA-toimintasuunnitelma 2019, tiivistelmä

Ammattikorkeakoulujen tietohallinnoille digitalisaatio näyttäytyy 2019 runsaina järjestelmähankkeina. Tämä kertoo digitalisaation konkretisoituvista muutospainesta. Korkeakoulujen 2019 IT-barometrissa nimeytyistä järjestelmähankkeista reilusti yli puolet tulee palvelemaan johdon raportointia tai asiakirjahallinnon digitalisaatiota. Loppu jakautuu eri toiminnoille: opiskelijatukeen, HR- ja talousjärjestelmiin tai viestintään. Tavoitellaan prosessimuutoksia: tiedolla johtamisen analytiikka-, raportointi- tai ennakoitintarkaisuja, sähköistä allekirjoitusta, opiskeluun liittyviä prosesseja ja TKI-toiminnan palveluita, robotiikkaa sekä kirjastojärjestelmiä. Kuvaa täydentävät opintohallinnon ja ristiinopiskelun haasteet ja työkalut kuten Peppi ja sähköisen tenttimisen Exam. Nämä järjestelmät ovat jo siirtymässä käyttöön- ja hyödyntämisvaiheeseen. Datat merkitys kasvaa ja tietovarantojen hyödyntäminen juuri esimerkiksi johdon raportoinnissa ja toiminnan ohjaamisessa edellyttää aktiviteetteja AMKien tietoarkkitehtuurien ja datapalveluiden parantamiseksi.

OKM:n erityisrahoittamien hankkeiden tulokset alkavat myös realisoitua 2019 ja niillä on paljon vaikutuksia tietohallinnon palveluihin. Ristiinopiskelun järjestämiseen liittyy käyttövaltuushallinnan kysymyksiä ja sähköinen opiskelijavalinta tuo vaatimuksia langattomalle infrastruktuurille. AMKien avoin TKI -hanke selvittää datan tallennukseen ja jakamiseen liittyviä asioita ja tätä kautta seuraa kysymys AMKien datapolitiikkojen konkretisoimisen tarpeesta. EAMK-hanke tuo mm. virtuaaliopetuksen ja CampusOnline.fi -palvelun tukitarpeita. Oppimisanalytiikka taas liittyy oleellisesti johdon raportoinnin kehittämiseen.

Arenen aloitteesta on 2018 syksyllä pohdittu kansallisen korkeakoulujen digitalisaation tila -raportin laatimista. AAPA vastaa tähän kehittämällä vuosittain yhdessä FUCION kanssa tekemiään kartoituksia: IT-barometriä ja systeemikyselyä sekä eurooppalaista Bencheit- ja amerikkalaisvetoista ECAR-kyselyä. Tavoite on mahdollisimman monen AMK:n osallistuminen niihin 2019.

AAPA nimesi 2018 pilot-hankkeiksi kolme asiaa: Asianhallinnan, robotiikan ja tekoälyn sekä mobiliteetin. Asianhallinnan laajasta kokonaisuudesta toteutetaan CSC:n kanssa 2019 alkuvuonna esikartoitus, jonka tulosten pohjalta on tarkoitus päättää jatkotoimista. Robotiikka ja tekoäly tulee AMKeihin järjestelmähankintojen myötä ja mobiilipuolella tietohallinnot kehittävät AMK-kohtaisia palveluita.

Toimintaympäristö muuttuu 2019 mm. uuden lainsäädännön myötä. Tiedonhallintalaki tuo vaatimuksia arkkitehtuuri- ja dokumentointityölle. Saavutettavuusdirektiivi on astunut voimaan korostaen monin tavoin digitaalista esteettömyyttä. Myös Tietosuojasetusta täydentävä Tietosuojalaki on vahvistettu. Arkkitehtuurityön osalta AAPA aktivoi keskeisen ns. KA-SIG -ryhmän toimintaa 2019 sekä osallistuu opintohallinnon OPI-viitearkkitehtuurityöhön.

Opiskelijoiden yhtenäisen oppimiskokemuksen parantamiseksi AAPA tekee toimia käyttövaltuushallinnassa. AMK-kohtaisuudesta tulee päästä yleisempään toimintamalliin. VM:n työryhmä on selvittämässä henkilö-tunnuksista luopumista henkilöä tunnistettaessa. Sillä olisi isot vaikutukset liki kaikkiin korkeakoulujen tietojärjestelmiin. HAKA-luottamusverkosto on korkeakouluissa kansallinen toimintatapa, mutta tarvitaan integrointi mm. toisen asteen MPass-malliin ja eurooppalaiseen eIDAS-konseptiin. TKI:n kanssa AAPA selvittää ORCID-tunnisteen ja opintohallinnon kanssa OPH:n kansallisen oppijanumeron käyttöä.

Tietohallintojohto panostaa 2019 asiantuntijaryhmien verkostoitumisen vahvistamiseen mm. korkeakoulujen konserniketkeytyksen takia. AAPAn kannalta keskeisiä verkostoja ovat ARENEn ohella yliopistojen tietohallintojen FUCIO ja toisen asteen AKTIV, arkkitehtuuriasioissa KA-SIG, käyttäjähallintojen HAKA ja IAM sekä opinto- ja tietohallintojen yhteinen KOOTuki. CSC:n omistajaohjausta tulee korkeakoulujen näkökulmasta edelleen tiivistää 2019. Sen osalta AAPA pyrkii kehittämään ainakin ns. Ideapankin elinkaarimallia, digitalisaation tiekarttaa ka.csc.fi sekä OKM:n asettaman TH/ICT-ohjausryhmän toimintaa.

AAPAn kannalta merkittävä erityistapahtuma on verkoston 20-vuotisjuhla, joka järjestetään syyskuun puolivälissä Vantaalla yhdessä ARENEn kanssa.